

Sygn. akt IX C 177/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 listopada 2015 roku

Sąd Rejonowy w Słupsku IX Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR Ewa Regina-Jurkiewicz

Protokolant: Karolina Gworek

po rozpoznaniu w dniu 12 listopada 2015 roku w Słupsku

na rozprawie sprawy

z powództwa (...) S.A. V. (...) w W.

przeciwko F. S.

o zapłatę

- I. zasądza od pozwanego F. S. na rzecz powoda (...) S.A. V. (...) w W. kwotę 10.000 zł (dziesięć tysięcy złotych) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 16.08.2014r. do dnia zapłaty;
- II. oddala wniosek pozwanego o rozłożenie należności na raty;
- III. nie obciąża pozwanego kosztami postępowania w sprawie;
- IV. nadaje wyrokowi w punkcie I rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt IX C 177/15

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. V. (...) w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego F. S. kwoty 10.000 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 16.08.2014r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów postępowania. Powód podniósł, że pozwany, będąc w stanie po użyciu alkoholu kierował pojazdem i w wyniku niezachowania należytej ostrożności potrącił rowerzystę, który w wyniku obrażeń zmarł. Pozwany został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 26.08.2011r., sygn. akt II K 465/11 za ten czyn. Powód dalej wskazał, że pozwany miał zawartą umowę ubezpieczenia OC z powodem, zaś w związku ze zdarzeniem siostra poszkodowanego wystąpiła do powoda z roszczeniem zadośćuczynienia za śmierć brata i powód przyznał jej i wypłacił zadośćuczynienie w wysokości 10.000 zł. Powód powołał się na treść art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 22.05.2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych jako podstawę dochodzonego roszczenia. Powód podniósł, że mimo wezwania pozwanego pismem z dnia 9.07.2014r., a następnie z dnia 8.09.2014r. i z dnia 13.10.2014r. do zapłaty należności dochodzonej pozwem, pozwany nie wywiązał się ze zobowiązania.

Pozwany F. S. uznał powództwo wnosząc jednocześnie o rozłożenie świadczenia na raty, podnosząc swoją ciężką sytuację materialną oraz wskazał, że wywiązywał się do tej pory ze swoich zobowiązań wobec powoda.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 23.01.2011r. F. S. będąc w stanie po użyciu alkoholu kierował pojazdem marki A. nr rej. (...) i w wyniku niezachowania należytej ostrożności najechał na rowerzystę W. D., który w wyniku obrażeń odniesionych w tym

zdarzeniu zmarł. F. S. został uznany winnym popełnienia w/w czynu i skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 26.08.2011r. w sprawie II K 465/11.

F. S. miał zawartą umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z (...) S.A. V. (...) w W.. N. M. – siostra poszkodowanego – zgłosiła żądanie wypłaty zadośćuczynienia do Ubezpieczyciela i w po przeprowadzonym postępowaniu likwidacyjnym Ubezpieczyciel wypłacił jej kwotę 10.000 zł tytułem zadośćuczynienia za śmierć brata.

Pismem z dnia 9.07.2014r. Ubezpieczyciel wezwał F. S. do zapłaty kwoty 10.000 zł, w terminie 30 dni od doręczenia wezwania. Wezwanie F. S. odebrał w dniu 15.07.2014r.. Następnie wzywany był do zapłaty należności pismami z dnia 8.09.2014r. i z dnia 13.10.2014r..

F. S. nie zapłacił Ubezpieczycielowi dochodzonej pozwem kwoty

F. S. utrzymuje się z renty wojskowej w wysokości 2.700 zł netto, oprócz tego pracuje na pół etatu, otrzymuje z tego tytułu wynagrodzenie w wysokości około 1.200 zł netto miesięcznie. Sam pozostaje w gospodarstwie domowym. Nie ma nikogo na utrzymaniu. Jego wydatki oscylują w granicach 8.000 zł, z tytułu zaciągniętego kredytu. F. S. z tytułu utrzymania mieszkania za prąd płaci ok. 200zł miesięcznie, za ścieki i wodę 100 zł miesięcznie, za śmieci około 50zł miesięcznie, innych stałych miesięcznych wydatków nie ma

(Bezsporne).

Sąd zważył:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Stan faktyczny nie był pomiędzy stronami sporny, co więcej pozwany uznał powództwo w całości.

Zgodnie z treścią art. 213 § 2 kpc sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współzycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa.

Uznanie powództwa jest aktem dyspozycyjności materialnej pozwanego, który za zasadne uznaje zarówno roszczenie powoda, jak i przyznaje uzasadniające je przytoczone przez powoda okoliczności faktyczne, a w konsekwencji godzi się na wydanie wyroku uwzględniającego żądanie pozwu (zob. wyrok SN z dnia 14 września 1983 r., III CRN 188/83, OSNC 1984, nr 4, poz. 60).

Sąd jest związany uznaniem powództwa. Obowiązany jest przy tym dokonać oceny, czy czynność ta nie jest sprzeczna z prawem lub zasadami współzycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. W doktrynie zauważono, że ocena, czy zachodzi niedopuszczalność uznania powództwa, powinna nastąpić w zasadzie wyłącznie w świetle materiału procesowego znajdującego się w aktach sprawy. Wskutek uznania przewodniczący zamyka rozprawę (art. 224 § 1) i wydaje tzw. wyrok z uznania, uwzględniający powództwo w zakresie objętym uznaniem i zaopatruje go z urzędu rygorem natychmiastowej wykonalności (art. 333 § 1 pkt 2), o ile wyrok jest zdalny do wykonania w trybie egzekucji.

Mając powyższe na uwadze, nie znajdując podstaw do stwierdzenia, aby uznanie powództwa było sprzeczne z prawem lub zasadami współzycia społecznego bądź zmierzało do obejścia prawa, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę dochodzoną pozwem.

Sąd nie uwzględnił przy tym wniosku pozwanego o rozłożenie na raty zasądzonego świadczenia uznając, że w niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki do orzeczenia dogodniejszego sposobu i terminu spełnienia świadczenia aniżeli wynikające z regulacji prawa materialnego.

Zważyć należy, iż zgodnie z art. 320 kpc „w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie (...)”.

W doktrynie podkreśla się, że „uprawnienie to przysługuje sądowi w szczególnie uzasadnionych wypadkach, a więc w sytuacjach, w których ze względu na stan majątkowy, rodzinny czy zdrowotny spełnienie zasądzonego świadczenia byłoby dla pozwanego niemożliwe do wykonania lub w każdym razie bardzo utrudnione i narażałoby jego lub jego bliskich na niepowetowane szkody. Trudności w spełnieniu świadczenia mogą być obiektywne, spowodowane nieurodzajem czy klęską żywiołową, mogą być jednak także spowodowane działaniem samego dłużnika (tak: Maria Jędrzejewska Najnowsze wydanie: Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Część pierwsza. Postępowanie rozpoznawcze. Część druga, Postępowanie zabezpieczające Warszawa 2009 LexisNexis (wydanie III) ss. 2308).

W realiach niniejszej sprawy nie budzi wątpliwości Sądu, iż na dzień wyrokowania sytuacja majątkowa pozwanego była trudna – co wynika z treści złożonych przez pozwanego wyjaśnień złożonych na rozprawie – niemniej podkreślenia wymaga, iż znajdowanie się w trudnej sytuacji majątkowej, osobistej czy zdrowotnej samo w sobie nie przesądza o zasadności wniosku o rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty. Pamiętać należy, iż większość zobowiązań pieniężnych będących przedmiotem sporów sądowych podyktowana jest trudną sytuacją majątkową osób zobowiązanych.

W ocenie Sądu orzekającego w niniejszej sprawie, decyzja o rozłożeniu zasądzonego świadczenia na raty musi być w każdym przypadku uzasadniona przede wszystkim celem jaki przyświeca tej instytucji - ułatwieniem zobowiązanemu spłaty zasądzonego świadczenia (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z roku 2008 VI ACa 218/2008 LexPolonica nr 1949114 Rzeczpospolita (...) str. C1). Uwzględniając wysokość osiągniętych przez pozwanego dochodów oraz wysokość comiesięcznych zobowiązań finansowych, nie można uznać, że pozwany będzie w stanie spłacać należność w jakichkolwiek ratach miesięcznych. Powyższe skłania Sąd do przyjęcia, że w obecnej sytuacji materialnej pozwany nie będzie w stanie dobrowolnie spłacać zasądzonej na rzecz powoda kwoty, co niecelowym czyniło rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty. Nadto należy pamiętać, że pozwany aktualnie spłaca zobowiązania kredytowe na rzecz innych podmiotów, a zatem nie można wykluczyć, że uwzględnienie wniosku pozwanego spowodowałoby, że powód znalazłby się w o wiele gorszej sytuacji niż pozostali wierzyciele.

Powyższe nie daje, zdaniem Sądu, gwarancji, że pozwany w razie rozłożenia świadczenia na raty byłby w stanie wywiązywać się ze swego zobowiązania w deklarowany przez siebie sposób. Względem na powyższe uzasadniał oddalenie wniosku pozwanego o rozłożenie na raty zasądzonego świadczenia, o czym orzeczono jak w pkt II wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 kpc.

Zgodnie z tym przepisem w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

Ustawodawca nie definiuje pojęcia „wypadków szczególnie uzasadnionych”, toteż ich kwalifikacja należy do sądu, który – uwzględniając całokształt okoliczności konkretnej sprawy – powinien kierować się własnym poczuciem sprawiedliwości. Do kręgu tych okoliczności należą zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu, jak i fakty leżące na zewnątrz procesu zwłaszcza dotyczące stanu majątkowego (sytuacji życiowej). Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego – Izby Cywilnej z dnia 14 stycznia 1974r. II CZ 223/73 LexPolonica nr 322139).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażony został pogląd, zgodnie z którym o tym, czy w konkretnej sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek może m.in. decydować sposób prowadzenia procesu przez stronę przegrywającą. Jeżeli prowadzi ona proces w sposób nielojalny, np. przez usiłowanie wprowadzenia sądu w błąd, albo celowo dąży do przewleczenia procesu lub zwiększenia jego kosztów, to taka strona nie zasługuje na potraktowanie jej w uprzywilejowany sposób i na zwolnienie od zwrotu kosztów procesu przeciwnikowi (tak: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 1973r., II CZ 210/73, LexPolonica nr 322133). Jednocześnie wskazuje się, że art. 102 kpc nie wymaga, żeby strona wygrywająca sprawę, na rzecz której nie został zasądzony zwrot kosztów procesu, postępowała niewłaściwie lub żeby można było jej przypisać jakąkolwiek inną postać winy (tak: postanowienie Sądu Najwyższego - Izby Cywilnej i Administracyjnej z dnia 7 stycznia 1982 r. II CZ 191/81 LexPolonica nr 320029).

Ponadto okolicznością uzasadniającą zastosowanie art. 102 kpc może być również subiektywne przekonanie strony przegrywającej proces o słuszności swego stanowiska (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 1979r. III PR 78/79, OSPiKA 1980, nr 11, poz. 196 z glosą W. Siedleckiego).

Odnosząc powyższe uwagi na grunt niniejszej sprawy podkreślenia wymaga, iż pozwany nie kwestionował zasadności roszczenia ani jego wysokości, tym samym nie można uznać, by celowo dążył do przewlekłości niniejszego postępowania. Działania pozwanego zmierzały jedynie do uzyskania przez niego korzystniejszego sposobu spłaty zobowiązania, przy czym z uwagi na swą trudną sytuację materialną pozwany mógł pozostawać w przeświadczeniu o słuszności swego żądania.

Nie budzi także wątpliwości, iż pozwany znajduje się w trudnej sytuacji materialnej, powód zaś nie kwestionował sytuacji majątkowej pozwanego.

Przytoczone wyżej okoliczności skłoniły Sąd do przyjęcia, że w niniejszej sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek uzasadniający nie obciążanie pozwanych kosztami postępowania w sprawie, o czym orzeczono jak w pkt III wyroku.

Mając na uwadze, iż pozwany uznał powództwo, Sąd nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności na podstawie art. art. 333 § 1 pkt 2 kpc.